

Stanovisko Ústřední komise pro ochranu zvířat k používání obojků s elektrickým výbojem, ostatních obojků a stahovacích obojků bez mechanického omezení úplného zatažení smyčky u psů

Ústřední komise pro ochranu zvířat je podle zákona č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“) příslušným orgánem ochrany zvířat, který doporučuje opatření a koordinuje plnění úkolů na úseku ochrany zvířat. Ústřední komise pro ochranu zvířat v souladu s touto svojí funkcí projednala a přijala na svém 88. zasedání **dne 23.2.2006** následující Stanovisko Ústřední komise pro ochranu zvířat k používání obojků s elektrickým výbojem, ostatních obojků a stahovacích obojků bez mechanického omezení úplného zatažení smyčky u psů.

Toto stanovisko je aktualizací Stanoviska Ústřední komise pro ochranu zvířat k používání elektrických, ostatních a stahovacích obojků bez mechanického omezení úplného zatažení smyčky, které bylo schváleno Ústřední komisí pro ochranu zvířat na 81. zasedání dne 31.5.2005.

Důvodem změny stanoviska je nový pohled Ústřední komise pro ochranu zvířat na používání obojků s elektrickým výbojem při výcviku psů. Tyto tzv. elektronické obojky prošly v posledních 8 - 10 letech bouřlivým technickým vývojem a nemají již téměř nic společného se svými předchůdci, které používaly mnohem větší intenzitu elektrického proudu a zcela, nebo téměř zcela, postrádaly jakékoli regulační prvky.

Z důvodů ochrany zvířat a sjednocení standardů byla založena Mezinárodní asociace výrobců elektronických obojků (ECMA), která se touto problematikou důkladně zabývá, a kromě vlastního výzkumu rovněž zadává studie odborným a vědeckým pracovištím. Dnešní moderní výrobky od renomovaných výrobců, sdružených v ECMA, plně respektují šetrné zacházení se zvířaty, a jejich použití v mnoha případech napomáhá nahradit některé tradiční metody výcviku psů, které mohou být ke zvířatům mnohem méně ohleduplné.

S používáním výrobků, které nesplňují technické standardy požadované ECMA, nebo jsou dokonce vyrobeny svépomocně, Ústřední komise pro ochranu zvířat ovšem nadále nesouhlasí.

Podobná změna stanoviska se týká i tzv. elektronických ohradníků pro psy, které šetrným způsobem udržují zvíře ve vytyčeném prostoru a zabraňují jeho úniku. Při použití zařízení tohoto typu je však nutný, alespoň v prvním týdnu po instalaci, bedlivý dohled chovatele. Může totiž nastat situace, že zvíře přes varovný impuls ohradník překoná a zařízení mu pak paradoxně brání v návratu do původně vymezeného prostoru. Velmi vhodné je i vizuální zvýraznění jinak neviditelné linie ohradníku, např. barevnou páskou.

Změna stanoviska Ústřední komise pro ochranu zvířat se týká pouze výcviku psů. V rámci svodů a veřejných vystoupení Ústřední komise pro ochranu zvířat nadále trvá na zákazu používání elektronických obojků na těchto akcích a jeho zakotvení v příslušných řádech ochrany zvířat.

Ústřední komise pro ochranu zvířat nadále trvá také na zákazu používání tzv. elektronických antištěkačů, které mají omezit hlasové projevy psů. Používání těchto zařízení je v přímém rozporu s § 4 odst. 1 písm. g) zákona.

Použití ostnatého nebo stahovacího obojku bez mechanické zábrany úplného zatažení smyčky (dále jen „stahovací obojek“) je porušením zákona a k chovu, výcviku, ani výchově zvířat, především psů, nelze takové obojky používat.

Pokud by chovatelé zvířat, především psů, při chovu a výcviku používali stahovací obojky, došlo by k porušení několika ustanovení zákona. Konkrétně by došlo k porušení § 4 odst. 1 písm. h), j,) m) a n) zákona.

Dle ustanovení § 4 odst. 1 zákona se za týrání považuje:

h) používat podnětů, předmětů nebo bolest vyvolávajících pomůcek tak, že působí klinicky zjevné poranění nebo následné dlouhodobé klinicky prokazatelné negativní změny v činnosti nervové soustavy nebo jiných orgánových systémů zvířat,

j) vyvolávat bezdůvodně nepřiměřené působení stresových vlivů biologické, fyzikální nebo chemické povahy,

m) zacházet se zvířetem, přepravovat je nebo je pohánět způsobem, který vyvolává nepřiměřenou bolest, utrpení nebo poškození zdraví anebo vede k jeho neúměrnému fyzickému vyčerpání,

n) používat k vázání nebo k jinému omezení pohybu zvířete prostředky, které zvířeti způsobují anebo lze předpokládat, že budou způsobovat poranění, bolest nebo jiné poškození zdraví.

Použití stahovacích obojků je také porušením článku 7 Evropské dohody o ochraně zvířat v zájmovém chovu. Tato dohoda je součástí právního řádu České republiky, byla vyhlášena jako sdělení Ministerstva zahraničních věcí č. 19/2000 Sb. m. s. Článek 7 upravuje výcvik a stanoví, že: „Žádné zvíře v zájmových chovech nesmí být cvičeno způsobem, který přináší újmu na jeho zdraví a kondici, zejména nesmí být nuceno překračovat své schopnosti nebo svou přirozenou sílu a nesmí být používáno umělých prostředků, které způsobují zranění nebo zbytečnou bolest, utrpení nebo úzkost.“

Pokud by takové obojky byly prodávány, byl inzerován jejich prodej nebo bylo propagováno jinak jejich použití, byl by takový skutek posuzován jako propagace týrání zvířat podle § 4a písm. b) zákona. Zákon za propagaci týrání považuje zejména zveřejnění popisu nebo vyobrazení, které navádí k postupům, praktikám chovu nebo výcviku, úpravám vzhledu zvířete a zásahům do jeho zdravotního stavu spojeného s týráním zvířete podle tohoto zákona, pokud v doprovodné informaci není uvedeno, nebo to jinak nevyplývá, že se jedná o činnosti zakázané tímto zákonem. Postih za propagaci týrání zvířat by tedy přicházel v úvahu především u prodejců takových obojků, u osob, které takové obojky inzerují nebo které jinak nabádají k jejich použití v rámci výchovy a výcviku zvířete.

Rovněž v rádech ochrany zvířat při veřejném vystoupení nebo svodu, které schvaluje Ústřední komise pro ochranu zvířat na základě § 8 odst. 3, 6, 7 zákona a podle § 4 vyhlášky č. 192/2004 Sb., o ochraně zvířat při chovu, veřejném vystoupení nebo svodu, je třeba mezi zakázanými pomůckami uvádět obojky s elektrickým výbojem, ostnaté obojky a stahovací obojky bez mechanického omezení úplného zatažení smyčky.

V rádech ochrany zvířat při chovu schvalovaných Ústřední komisí pro ochranu zvířat na základě § 8 odst. 7 zákona a § 5 vyhlášky č. 192/2004 Sb. je možné akceptovat použití obojků s elektrickým výbojem při výcviku psů.

Toto stanovisko Ústřední komise pro ochranu zvířat není právně závazné a Ústřední komise jej přijala s vědomím, že výklad právních předpisů je v České republice oprávněn provádět pouze soud. Vyjadřuje však odborný názor Ústřední komise pro ochranu zvířat na tuto problematiku.